

سیر از ماده به فضا با سمبولیسم نور در معماری ایران و جهان

حسین مرادی نسب¹

1- دانشجوی دوره دکتری معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات
moradinassab_h@yahoo.com

چکیده

همه انسان‌ها در باور و روحیه انسان شناسی خود فطرتاً و ذاتاً حق آگاه و حق مدار هستند تنها هنر و ابزار آن محملی برای تجلی این صفات می‌باشد. باید دانست که این هنر و از جمله معماری برای ورود به عرصه معنا و محتوی گزیری جز رمزپردازی و شیوه‌های نمادگراییانه و تمثیلی ندارد. در معماری جهان نور پررنگترین وجه اشتراک تمثیلی برخاسته از ارزش‌ها و جهان‌بینی‌ها است که در کالبد معماری عینیت یافته است. در این مقاله سعی بر آن است تا آن دسته از ویژگی‌های معنوی نور در ادیان مختلف و همچنین وجه نمادین نور در شاهکارهای معماری جهان که در حقیقت کم کردن ماده و افزایش فضا است مورد پی‌جویی قرار می‌گیرد. به عبارتی شناسایی روند و نمونه‌های تجلی سمبولیسم نور در جهان‌بینی فرهنگ‌های متفاوت هدف اصلی خواهد بود. این میراث جهانی با توجه به وجه تمثیلی آن، موجب جهان‌شمولی آن شده است. معماری و نور به همان اندازه به هم وابسته‌اند که جسم و روح یکی برای زنده بودن و دیگری برای حضور مادی در این جهان به دیگری نیاز دارد. از آنجایی‌که فضا جوهره معماری است همواره شفافیت و نور از مفاهیم پایدار در هستی در جهت افزایش و توسعه فضایی گام آن برداشته است.

واژه‌های کلیدی: زیبایی، نور، شفافیت، سمبولیسم

1- مقدمه

اگر زیبایی را به تعبیر امام خمینی "وجود به نسبت قوه آن بدانیم" و از آنجا که از منظر اسلام زیبایی تجلی حقیقت الهی است پس هر مخلوقی به میزانی که صفات الهی را متجلی می‌سازد از کمال یا